

Doplňující informace pro uživatele testu Bayley III

Uživatelům testu Bayley III (Bayley Scales of Infant and Toddler Development – 3rd Edition) nabízíme možnost využít tento test zároveň i jako vývojové škály Bayley II (Bayley Scales of Infant Development – Second Edition, BSID-II), které umožňují globálnější hodnocení pomocí dvou škál (mentální a motorické) s využitím příručky a záznamových listů v českém jazyce včetně vypracovaných českých norem. Pro zájemce je vše dostupné na internetové adrese http://www.testcentrum.cz/soubor/BSID_přiručka a záznamové listy na adrese http://www.testcentrum.cz/soubor/BSID_zaznamove_listy.

Objednávky na metodu BSID III i na doplňující testový materiál zasílejte na e-mailovou adresu info@testcentrum.cz

Seznam doplněných testových pomůcek podle pořadí znázorněného v české příručce BSID-II v Příloze 8. U jednotlivých pomůcek jsou uvedena také čísla položek, k nimž jsou dané pomůcky potřebné. Pokud za číslem položky následuje zkratka „mot“, jedná se o položku motorické škály. V ostatních případech jde o položky mentální škály.

1. Testový sešit s obrázky – doplněny jsou následující samostatné listy, které jdou za sebou v tomto pořadí:

- 1, 2 - ukazování a jmenování obrázků (položky 99,109,122,133)
- 3 - poznání předmětů na fotografii (položka 118)
- 5 - přiřazování 3 barev (položka 128)
- 6 - verbální porozumění - jmenování činností (položka 134)
- 7 - přiřazování a jmenování 5 barev (položky 137, 155)
- 8 - rozlišování zapamatovaných obrázků I (jablka - A, B, žirafy - C, D):

listy A, B, C, D (položka 144),

- 9 - porovnávání velikostí (položka 145)
- 10 - rozlišování zapamatovaných obrázků II (telete - A, B, osla - C, D):

listy A, B, C, D (položka 151)

Zbývající obrázky jsou obsaženy v testovém sešitu v Bayley III. Doporučujeme provést jejich kopii a

nechat zalaminátovat. Jedná se o následující obrázky, které se prezentují v uvedeném pořadí:

- 4 - spárovat shodné obrázky: **listy A, B, C, D** (v BSID-II položka 125 = položka 64 v Bayley III)
- 11 - rozlišit odlišnou polohu vzorce: **listy A, B, C** (v BSID-II položka 161 = položka 83 v Bayley III)
- 12 - rozlišit velikosti: **listy A_{pomeranč}, B_{vičko}, C_{bota}** (163A = 80B, 163B = 80A, 163C = 80C)
- 13 - poznat neúplné obrázky: **listy 166 A, B, C_{květina} = 81 G, H, I; 166 D, E, F_{kočka}, = 81 D, E, F; 166 G, H, I_{obličej} = 81 A, B, C**
- 14 - klasifikovat předměty: **listy A, B, C** (174A = 88C, 174B = 88B, 174C = 88A)

Úkoly 169, 170, 171, 178 byly vynechány.

2. 8 karet se zřetězovanými podněty – černobílé (položky 26, 27, 28, 29)

3. Mapa pro úkoly č. 169, 170, 171 je vynechána (viz zdůvodnění níže)

9. 2 kulaté krabičky - (položka 92) – doplněna 1 kulatá krabička, která pro vyšetření stačí.

10. Sada 3 krabiček – 1 krabička těžká s připevněným víčkem, 1 krabička lehká s připevněným víčkem, 1 krabička otevřená a 2 nepřipevněná víčka (z toho jedno víčko má otvor uprostřed) (položky 72, 80, 89, 147)

13. Podložka pro předměty (položka 118)

14. Zástěna – (položka 92mot).

17. Podstavec – je vynechán. Náleží k 8 kartám se zřakovými podněty, které se osvědčilo prezentovat přidržováním v ruce bez podstavce.

19. Zrcadlo – v Bayleyové III je zrcadlo malé, proto je nahrazeno větším (položky 41,49, 50)

20. Králíček (položky 88, 105, položky 84, 96, 102, 140, 153 a položky 104, 158, 172)

23. Tyčka – (položky 104, 97mot)

24. 3 tyčinky – jsou vynechány, protože náleží k položce 178 (viz zdůvodnění níže)

26. Klíč – (položka 124)

33. Peletky – bonbónky v pytlíčku (51, 85, 32mot, 41mot, 49mot, 56mot, 76mot). Při jejich doplňování v průběhu času doporučujeme bonbónky spíše menší, rozhodně ne větší.

35. Šňůrka korálků – (položka 132)

36. Tuba ke šňůrce korálků uzavřena jedním špičatým koncem (položka 132)

38. 12 čtvercových korálků – (položky 72, 89, 88mot)

Doplňěk: protože 8 čtvercových korálků se nevejde do modré krabičky s víčkem (viz položka 89), doplnili jsme pro tuto položku navíc 8 menších korálků – válečků.

39. 2 šňůrky na navlékání sady 12 korálků – kostiček o hraně 15 mm (položka 88mot)

41. Provázek na přeskokování – (položky 78mot, 106mot)

42. Hračka na provázku – (položky 67mot, 71mot)

43. Dva stejné plastové hrníčky – (položky 84, 96, 102)

Dále jsme ještě doplnili 4 červené kostky o hraně cca 2,5 cm, aby jejich počet byl u obou verzí testu Bayleyové shodný: ve třetí verzi testu je pouze 8 kostek, ale u položek 97, 123, 135, 138, 173 a 176 mentální škály v testu BSID-II je potřebných 10 - 12 kostek.

Důvody rozhodnutí nezahrnout do testových pomůcek, které nabízíme k dokoupení k Bayley III, pomůcky „Mapa“ a „Řešení úkolu postavit most“:

1. Poslední věkový set položek je určený pro věk 38-42 měsíců, jako jediný je tedy platný pro věkové období zahrnující 4 měsíce. Předcházející věkové sety do 13. měsíce byly stanoveny jen pro jeden měsíc a od 14. do 37. měsíce pro věková období po dvou měsících (viz: Využití BSID-II v práci dětského psychologa, např. Příloha 1: Ukázka záznamových listů mentální škály – str. 140-147).
  2. Při pohledu na Tab. 4 pro převod hrubých skóreů na mentální vývojové indexy MVI (viz Využití BSID-II v práci dětského psychologa, Příloha 5 str. 160) je zřejmé, že od věku 33 měsíců nejsou hrubé skóreů distribuovány tak, aby je bylo možné převádět na standardizované skóreů až do maximální hodnoty 150 bodů. Pokud tedy dítě splní např. ve věku 42 měsíců v mentální škále maximální počet položek (178), dosáhne tím hodnota jeho MVI 118. Vzhledem k tomu, že při interpretaci výkonu musíme brát v úvahu, že výkon dítěte se pohybuje ve skutečnosti kolem této hodnoty v určitém rozmezí (tato rozmezí jsou uvedena jen v anglickém originálním manuálu BSID-II), je pak sporné rozhodnout v daném případě, zda výkon tohoto 42 měsíčního dítěte spadá ještě „jen“ do normy, nebo zda ho můžeme považovat již za nadprůměrný.
  3. Vývojové oblasti dětí starších tří let (kognice, řeč, sociální a emoční vývoj, jemná a hrubá motorika) jsou za normálních okolností již dobře diferencovány na rozdíl od mladších dětí, takže užití souhrnného hodnocení jako je MVI a PVI nepovažujeme v tomto věku pro diagnostické účely za zcela vhodné.
  4. Z výše uvedených důvodů jsme se rozhodly nepožítovat testový materiál, který je určen jen pro poslední věkové období 38-42 měsíců: „Mapa“ a materiál pro „Řešení úkolu postavit most“, který je zároveň poslední položkou mentální škály a splnil ho minimální počet i 42 měsíčních dětí. Zahrnutí uvedených testových pomůcek by nabízený balíček ještě více prodražilo, a jejich využitelnost by byla, dle našeho názoru, malá.
- Chtěli bychom však upozornit, že je možné stávajícími pomůckami testovat i děti starší 36 měsíců, pokud je cílem zjistit, zda se výkon pohybuje v normě či pod normou. Zejména u dětí, jejichž vývoj se opoždjuje, můžeme BSID-II používat až do věku 42 měsíců.

Věříme, že takto bude v současné době možné pro českou populaci využívat metodu Bayley III (Bayley Scales of Infant and Toddler Development) jako metodu BSID-II, která již není na trhu dostupná.